

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Mária-főház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények ezimzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 32 korona. Negyedévre . . . 8 korona.
Félévre . . . 16 korona. Egy hónap . . . 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adtnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög ezimtemeternyi tér ára 8 fillér. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 2 korona.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 60 fl.

Hivatalos közlemények sora 10 korona.

Nyilttérli cikkek garmond sora után 40 fl. fizetendő.

Községi hitelszövetkezet.

Honatyáink 1898-ban a XXIII. cikkben a községi hitelszövetkezetekről oly törvényt alkottak, melyről azt hitték — s joggal — hogy nemcsak a nép anyagi helyzetén fog segíteni az ezek alapján alakult községi hitelszövetkezetek által, de a nép jellemére is fejlesztő hatással lesz, a mennyiben a tagokat pontosságra, józanságra, tisztességre szoktatja. Halomszámra alakultak az új szövetkezetek s noha a nép, különösen nálunk Erdélyben irtóztott az „állampénztől”, megbarátkozott az eszmével, mert elhitte, hogy az ertete alakulván meg, érdekeit szolgálja fogja.

S most nem egy egy-két éves, vagy plane pár hónapos szövetkezettől kezd elfordulni a nép. S hogy ez az elfordulás nem nyilatkozik a részvények felmondásában, annak oka az, hogy a legtöbb tag adós is s így tartozását 15—30 nap alatt be kellene fizesse, s másfélór óka az, hogy a kilépés nagyon meg van nehezítve.

Mint a nép között működőnek alkalmam volt látni, s tudom, hogy mi ingatja meg a bizalmat s állítom, hogy a nép természetes eszének, felfogásának megnyilatkozását látom akkor, ha bizalmatlanságának kifejezést ad.

Egy községi hitelszövetkezet közincs, melyért közösen felelősek, de mely kincséből közösen (a hozzájárulás arányában) kíván részesülni s jogosan minden tag.

Minden indulás bajjal, nehézséggel jár s köztudomású, legtöbb bajjal jár a pénz, s az ebből származó ügyletek indítása. Ez állításom a szövetkezetekre különösen találó. A legtöbb szövetkezet annyi taggal alakul, hogy tagjainak száma egy fél év alatt megkétszereződik. S nem azért kétszereződik meg, mert a bizalom is kétszereződne, hanem azért, mert a még be nem lépettek látták, hogy a szövetkezet még pénzt is kölcsönöz.

Teljesen helyén való e gunyosnak tetsző mondat. Igazolom.

Késpénz nem lévén, kölcsönért az országos központhoz kell folyamodni. A központ megszavaz, mondjuk egy száz részvényes szövetkezetnek 12000 korona hitelt, 30—35 koronát „bank”-tól a nép nem igen vesz. Ennyi pénzt ingóságaiól kiteremt, avagy könnyebb visszafizetési feltételek mellett kaphat magánosoktól is. Mert, közbe szuram: a szövetkezetekhez 7-5 százalékos kamaton kívül 20 százalékos kell évenként visszafizetni s részletben. Tehát nagyobb összeget, mondjuk 200 koronát kér átlag 65 tag. Ez 13000 korona, a hitel nem elég, újat kell kérni. Közbevetőleg legyen mondván, ha a vidéki igazgatóság nem elég óvatos s 100 koronával többet érő kötvényt küld fel, mint a mennyi a hitel, az orsz. központ leszámítolással nélkül visszaküldi, mert a hiteltől nem telik s a kölcsönkérő 4—6 hetet kell még várjon. Kérésre felelem a központi szövetkezet — ha a tagok száma is nevezkedett — a hitelt, mondjuk 18000 koronára. Ma nap az ember oly vállalatba, honnan mit sem remél, nem áll be.

Bizvást állítom, hogy az újabb hitel 3 hét alatt elfogyott, még a legjobb gazdálkodás mellett is s ekkor a községi hitelszövetkezet kimondhatja a csődöt.

Miért?

Mert a központ, tekintettel arra, hogy már emelte, vagy nem emeli a felévi vizsgálat megtartásáig a hitelt, vagy oly neveléses csekély összeggel, hogy abból 3 kölcsönkérőt is nehezen lehet kielégíteni.

A nép pedig, mi itt lenn tudjuk, annál kevésbé Pesten: követelő. Azt is tudjuk, hogy könnyelmű. Akkor kér pénzt, mikor másutt levő adósságáért égetik a bőrt s ha egy ily kalamitás miatt nem kap pénzt, a szövetkezet, mely a vagyoni állapotok javítására alakult, előidéző árveréseket. S ekkor

— mert a nép követelő s minél elkeseredettebb, annál inkább — kezd inogni a szövetkezet. Igaz, nem tagdom, ez ingás megszűnik, ha a szövetkezet fizető képes lesz ismét; — csakhogy e körülmény bizonyítéka annak, hogy a szövetkezetnek pénznel többet érő erkölcsi alapja — mely megtartása rossz pénzügyi viszonyai idején a közbizalmat — nincs.

Kit terhel ezért a felelősség, nem kutatom. Azonban el nem hallgathatom azt, hogy nem tapasztaltam eddig, mintha az országos központ szolgálna azon magasabb célokat, melyek szolgálatába szegődött. Kitűnően ügyel a maga jövődelmére, szűrszállhasogatásig óvatos a pénzáadásban. Igaza van, a pénzzel így bánnak, de a községi hitsz. igazgatóságai egyebet is kérnek. Tegyük lehetővé a közs. hitelszövetkezetek működését.

Nem kívánhatják, hogy a hitel nyitátnál elmenjenek a szélsőségig, de megvárják, hogy a központon haladjanak. A filléreskedésnek ott van értelme, hol annak elvesztésétől tarthatunk. De, a hol ez ki van zárva (minden fillérről felelős az adós, a neje, két kezes, az igazgatóság, az összes részvényesek és a tartalék alap s egy tag az aláírt részvényes értékeinek 15 százaléknál többet nem kaphat kölcsön s a kölcsönzött összeg vagyona értékének egyötödét terjedhet) s a hol a tulságos aggodalom káros következményeket vonhat maga után, ott ennek helye nincs.

Zugolódunk a tagok — nem csodálkozom — azért is, hogy a pénzt 13—15—20 napra kapják csak meg. Ennek az az oka, hogy a központon nyilván kevés a munkaerő, pedig 55 százalékból telhetik többre is, 2 hétre intézi el a hozzá beérkezett ügyeket.

Ma fel kell küldeni minden adós kötvényét, erre hiteleznek, régebben szövetkezeti váltóra. Ugy nehezebb a kezelési, így tisztább. S nem hallgatom el azt sem, hogy sok felküldött kötvény oly hiányért jön le, melyet nem is kellene kiánykannak venni, vagy mit fenn is pótolhatnának.

S mindebből kinek van kára? A népnek. Nehezen jut pénzhez, vagy nem is jut sokszor s míg azt megkapná, összezsápnak fölötte a hullámok.

Nehéz a visszafizetés is. Változtatni kell; az erdélyi néptől elég 10% törlesztést venni évenként, nem huszat. S ha anyagi körülményei olyanok, kapjon ennek befizetésére is egy-két izben haladékos, de olyat, mit ne átkozzon azután. Ugyanis ma, ha kap időhaladékos 6 hónapot, annak eltelével a nem fizetett részletet s az akkor esedékest, tehát kettőt kell fizetnie.

Olyan hitelt kell nyújtani a népnek, melyet ne érezzen s akkor, mikor arra szüksége van. Az erdélyi nép szegény, kétszeresen ügyeljünk erre.

Ha nem vagyunk ilyenre képesek, adjuk be a kulcsokat, de a népboldogítás takarója alá ne húzódjunk.

Bartha Pál.

A delegációból.

Bécs, jan. 15.

A magyar delegáció ma teljes ülést tartott.

A mai ülésen is Ugron Gábor hatalmas felszólalása nyújtott alkalmat a vitára.

Nagyszabású felszólalásában kifejti, hogy valahányszor katonai ügyekről van szó, mindig előtérbe tolják a hagyományos szellemet. Már pedig a hagyományos szellem és az 1867-iki törvényhozás már béke idején megvannak.

Nálunk a hadsereg több részre szakad. Az egyik a tisztikar, a mely a szellemi vezetésként adja a hadseregnek. Erre nézve azt látja, hogy ezen tisztikarban a hagyományos szellemet folyton fenn akarják tartani, hogy a tisztikart a polgári társadalomtól elkülöníteni igyekezzenek. Mind nagyobb a törekvés arra, hogy a polgári társadalommal a tiszt minél kevesebbet érintkezzék. A tisztikar a legénységgel nincs kapcsolatban. Már pedig egymásnak csak kölcsönös megértése tudja felkeltetni az erkölcsi érzetet és bátorságot felkeltetni és fokozni a hadseregben.

Azonban miképpen legyen a tiszta atyja a legénységnek, mikor a legénység nyelvét nem ismeri és nem beszéli, mikor vele csak az altisztek útján érintkezik? Helyteleníti, hogy a tisztet magasabb előjárók a csapat előtt néha durva módon megfédik. Helyteleníti a tisztet és a legénységre nézve fenn álló büntetéseket, mert önértékes, gentlemához nem méltó dolog az, hogy apró mulasztásokért bezárással büntessék őket. A szolgálati szabályzat második részét, a harcztéri szolgálatot, revidírástól tartja, mert azt hiszi, hogy nem számol a modern fegyverekkel. Helyteleníti végül azt a rendszert, amelyet a hadügyi kormány az esetleg bekövetkező háborúra nézve követ. Kíváncsi, hogy már béke idején tetszenek meg azon intézkedések, amelyek biztosítékot nyújtanak arra nézve, ha az erdélyi részek ellen a Fekete-tenger felől történik támadás, hogy azok védelmi állapotba legyenek helyezhetők. Mindezeknél fogva a hadügyi kormányzat iránt bizalommal nem viseltetik és a költségvetést nem szavazza meg.

Ugyancsak a napirend előtt Ugron Gábor felemlíti azt az esetet, a mely Gyulafehérvárt történt, a hol a tiszt fegyveres egységet kocsisához, Balázs Antal közlegényhez Dembinszky Jaksza főhadnagy felé, hogy fogjon be és vigye őt bálba. Balázs tiszt szolga erre azt felelte, hogy ő felsőbb parancs folytán ezt csakis a felsőbb katonai hatóság írásbeli engedélye mellett tehetné. Erre Dembinszky főhadnagy felkötötte kardját, lement és úgy összevagdalta Balázst, hogy az 14 sebből vérvért és csak roggat találták meg az istállóban. Ennek folytán a következő kérdést intézi a hadügyminiszterhez: „Van-e tudomása a hadügyminiszter annak arról a véres esetről, amelyet Gyulafehérvárt Dembinszky Jaksza főhadnagy elkövetett, midőn Balázs Antal 82. ezredbeli közembert brutális módon összevagdalt? Ha van, tett-e intézkedéseket a megtorlás céljából és melyek azok?”

Jekelfalussy Lajos altábornagy a közös hadügyminiszter képviselője: T. országos bizottság: Eddig arról az elfordult esetről a hadügyminiszteriumnak tudomása nincs; de meglehet róla győződve mindenki, hogy a legnagyobb erélyvel fogja a vizsgálatot megindítani, ha erre az ügyre vonatkozólag hiteles értesítést szerezett és amint eddig, úgy ezentul is, a vizsgálások, ha tényleg elfordultak, teljes szigorral fognak megfigyeltetni. Kérem méltóságát ezt a választ egyelőre tudomásul venni. (Helyeslés).

A kolozsvári kisczárk köréből.

Kolozsvár, jan. 15.

Tekintetes szerkesztő ur! Mindenekelőtt köszönöm, hogy azt az öreg irással írt levelet, melyről becses lapjának folyó hó 13-ik számában megemlékezni méltóztatott, — hozzám juttatta.

A levél megérdemli, hogy lényegében érintetlenül kerüljön a nyilvánosság elé, egyrészt, mert úgy látszik, hogy őszinte meggyőződésből fakadt, másrészt, mert némely részéhez, a tektis szerkesztő ur engedelmével, ohajtanék egy-két szót hozzáfűzni.

A kisimított levél lényege ez:

„Nagyon helyesen cselekszik Jakab László állatorvos ur, hogy a kolozsvári gazdákat buzdítja az erdélyi szarvasmarhatejnyelésnek fejlesztésére, hogy legyen az színe, testállása és nagysága megfelelőbb, legalább 140 czm. magas. Ez mind jó volna, ha lehetne, mert el van aprósodva a marha és lehet is, csak akarni kell.

Ez az elaprósodás pedig azért van, hogy egy 2 éves tinót kicsepünk a szűzgulyába, mely tavasszal, mikor kimegy, megér 100 koronát; ősszel, mikor hazajön, nem ér csak ötvenet.

Ez pedig azért van, hogy nem akkor etetik a fűvet, mikor véreben van, hanem akkor, mikor már térdig feljebb ér és semmi zsenge nincsen benne. Nagy baj az, mert az ilyen legelő mellett nem lesz olyan a marha soha, hogy a törzskönyvbe beváljon.

Van néhány jómódu kisczárka, a ki teheti, hogy repát, darát etessen állataival, az ilyen gazda állata aztán beválhatik, de ezt nem tehetjük mindnyájan, mert nem engedi a mód.

Mi, kis földműves gazdák, szépen felkérjük a polgármester urat, hogy ezen a legeltetési bajon legyen szíves segíteni még az idén, ha lehet.

Pál János földbirtokos gazda ur egy tetenett három hónapig repával és darával etette naponta háromszor; a tehén 1899. év december 20-án 570 kilogramm súlyú volt, 1900. január 7-re pedig 600 kilogramm nehéz lett; tehát 18 nap alatt harmincz kilót hizott.

Ezt a tehenet Pál János január 7-én egy idegen mészárosnak 280 koronáért adta el, mert a kolozsvári mészárosok csak 180—200 koronát ígérték érte.

Ez is nagy baj az állattenyésztőknek, hogy nálunk a hus drága, a marha pedig olcsó.”

*

Ezek foglaltatnak az öreg írásu levélben, melynek ismeretlen írója, vagy írói, teljes meggyőződéssel hiszik és állítják, hogy az ő marháik elaprósodásának az oka első sorban és legfőképpen a városi gulyának hiányos legeltetéséből, vagyis a városi legelők okszerűtlen kihasználásából ered.

Harminczhetedik esztendeje annak, mikor egész nyáron át az apám teheneit és növendék marháit legeltettem, pásztorkoltam, olyan inséges esztendőben (1863), mikor a tél beálltával az istálló korhadt nádfedeleit is feleltették.

Azóta sokfelé, hazánkban is, külföldön is, sokféle legelőt és sokféle legeltetési rendszert láttam. Megfigyeltem egyet s most tanulom is valami keveset arról, hogy a nyári legeltetésnek milyen befolyása van az állatok fejlődésére és a kolozsvári legelőt, a rajta folytatott legeltetési rendszerrel immár 16 év óta kísérem figyelemmel, el tudnám tehát mondani az itteni legeltetési rendszer előnyeit és hátrányait részletesen, kimerítően. Ez azonban nagyon is messze vezetne a levél egyszerű állításának megvilágosításáról.

Ha jól sejtem, az van ennek a levélnek a sorai között, hogy a mult év tavaszán az 1894. sz. évi XII-ik t. cz. 21 §-nak b. pontja értelmében tett intézkedések helytelenek. Más szóval: hogy ne szabályozzuk mi a legeltetést a törvény intézkedései szerint, hanem hagyjuk azt úgy, amint kezdettől fogva a mult év tavaszáig volt.

E tekintetből attól, hogy a hatóság felelősség mellett kötelezve van a törvény intézkedéseit végrehajtani, annak intenciói szerint cselekedni, én először is azt vélem, hogy a tavaly megkezdett legeltetési rendszer következtében a szarvasmarha állomány még nem aprósodhatott el. Ugy gondolom tehát, hogy a fentartani ohajtott rendszerben is kellett hiányoknak lenni, mert hiszen a most elaprósodottnak talált állatállomány, még a régi rendszer alatt növekedett.

Másodszor pedig azt állítom, hogy a legelő és kaszáló területeken növekedő fűvek tápláló ereje, izletessége, annál nagyobb és annál jobb, minél közelebb vannak az éréshöz (ez minden növénynél és gyümölcsnél így van), a fűfelék pedig mindaddig verbe vannak a míg bennük a nedvkerítés meg nem szűnik, vagyis a míg a magképződés és érés befejezéséhez nem közeledik. Ezt már tagadni sem lehet, annyira bizonyos, valamint bizonyos az is, hogy a gyenge, vagy mint nevezni szokták, zsengéjében levő fű tápláló értéke csekély, az ilyen legelőn tartott állatok folyton üresek, soha jól nem laknak és felettebb rosszul fejlődnek.

Miután pedig a törvény által is előirt, de a levél írói által kifogásolt legeltetési rendszernek épen az az egyik célja, hogy a kihajtás után 10—14 napra és ettől kezdve a kaszálás kezdetéig és tovább, folyton teljesen verben levő legelőn járjanak az állatok, nem tudom megérteni, hogy miképpen lenne ez rájuk nézve káros. Azt bizonyára még a levél írói sem hiszik el, hogy a legelő területek fűvei már a széna kaszálás megkezdése előtt elvényülnek; tudomásom szerint pedig tavaly kaszáláskor, a kolozsvári gulyák már az utolsó fordulóban legeltek.

Nem volt tehát ott minek elvényülni, ha csak azt a temérdek gyomot, káros és értéktelen növényt nem tekintették a gazdák elvénytül legelőnek, mely épen a régi nem-bánomság következtében annyira elhatalmasodott legelőnkön, hogy annak legelő értékét, helyenként 50, helyenként 30 % al csökkentette.

Legelőinknek ilyen módon való elértéktelenedése, fájdalom, nagy arányokban halad. De hiszen ez nem is lehet másként. Az a terület, melynek okszerű javítására ember emlékezet óta egyetlen fillért sem költöttek; a mely évek hosszú sorozata óta „Csáky” szalmajaként tekintetik; a melynek ott van a hatása a hol a szomszédok akarják; a melyen csak az nem jár keresztül, kasul, szekérral, lóháton, marhával, sertéssel, libával, esőben, sárban, a ki nem akar; a me-

lyen csak az nem üt tányát, a kinek nincs rá ideje; a melyen két-három üles vízmosások tátonganak és szaporodnak holdakra terjedő területeken; a melynek legértékesebb részéből maholnap csak az lesz a miénk, a mit a Szamos meghagy; a melyről a trágyát szekér számra hordják el ősszel az apahidai cigányok; a melyen a bogáncsot és dudvát téli fűtőnek növelik és tenyészítik maguk az ott lakást élvező pásztorkor; a melynek minden részén úgy tenyészik a gyom, mintha büntetés torhe alatt volna megtöltve annak irtása: — mondom és fájdalommal mondom, hogy itt a pusztulás, elértéktelenedés folyamata óriási halad és ennek káros visszahatása az ott legelő állatokra kétségtelenül megvan.

Ezeket és még sok egyéb hiányokat kellene és kellett volna ott már réges-régen meglátni a gazdáknak és ezeknek megszűntetése, a pásztorkor örökös rossz szokásainak, kényelem kereséséből eredő hazudozásainak megváltozása, elhatalmasodásuknak megállítás, az állatok részére védő helyek készítése, a soványabb területek rendszeres fektetése vagy alkalmas módon való javítása, trágyázása, egyes kutak környékének megfelelő árkolással való lecsapolása, kiszáritása stb. stb., s még sok apróbb hiányok eloszlására kellett volna törekedni következetesen, kitartóan, mert ha ezt tették volna, ha azokat, a kik ezeket már évek óta akarják, támogaták volna, akkor most tühettek lennének az állapotok, nem kellene panaszkodniok és bizonyára nem keresnék behunytt szemmel a bajoknak, hiányoknak szarva közt a tögyit.

J.

Az EKE választmányi gyűlése.

Kolozsvár, jan. 16.

Rendkívüli látogatott gyűlést tartott tegnap d. u. az EKE központi választmányja Felitzsch Arthur br. elnökletével, melyen jelen voltak Sándor József alelnök, Merza Gyula főpénztáros, Radnóti Dezső főtitkár, Kovács Géza titkár, Palkovics József altábornagy, Márki Sándor dr. és Szádeczky Lajos dr., egyetemi tanárok, Vuchetich Sándor postaigazgató, Kozma Ferenc kir. tanf., Incze Gerő táblabíró, Szekula Ákos vezérfelügyelő, Kiss Sándor keresk. akad. íg., Gámán Béla dr., Ákoncz Károly dr. és Török Imre dr. orvosok, Jékei Dániel dr. törv. bíró, Tanács József gyógyszerész, Versényi György és Versényi Gábor tanárok, Gámán József dr., Kolbenhayer Bertalan posta s. titkár, Holitzer Nándor, Sárdy Lőrincz stb.

Először az új alkalmából melegen üdvözlő a választmányt és kéri, hogy az ez évben felmerülő nagyobb szabású akcióban támogatása az egyesületet. Egyben harsány üzenések közt olvassa fel József Ágost kir. herczeg ő Fenségének az új év alkalmából küldött üdvözlő táviratát.

Főtitkár bemutatja Kolozsvár város tanácsának átiratát, melyről közli, hogy a városi közgyűlés a Mátyás király házat az EKE-nek néprajzi muzeum céljaira átengedte. Ezzel kapcsolatosan a város megküldi a kötető szerződést, hogy a választmány azt hozzájárulási záradékkal lássa el. A választmány a szerződést elfogadván, utasítja az elnökséget, hogy azt a választmány nevében írja alá.

Főtitkár bemutatja Belatini Braun A. budapesti lakosnak, a velencei (Fehérmegye) pezsgőbörgyár tulajdonosának beadványát, melyben ajánlatot tesz arra nézve, hogy a mennyiben az egyesület engedélyezné, hogy „EKE pezsgőt” hozhasson forgalomba, az egyesület céljaira a pezsgő forgalmi értékének 5 % át engedti át.

A beadvány elmondja, hogy a gyár tiszta magyar jellegű, magyar munkásokat alkalmaz és gyári felszerelésének beszerzésénél is a magyar ipart támogatja. Felemlíti továbbá, hogy az idősorint 400,000 üveg francia pezsgőt hozunk be külföldről 3.600,000 kor. értékben. A pezsgő-gyárt Pethő Imre alapította a kormány támogatásával és a mult esztendőben forgalma 50,000 üveg volt. A tisztikari tanács a beadványt pártolólaj terjeszti a választmány elé, felmentvén, hogy a tanácsban aggályok is merültek fel arra nézve, vajlon ilyen luxus czikknek az egyesület neve alatt való forgalomba hozatása megfelelő-e az egyesület intencióinak. A tárgyhöz hozzászóltak az elnökök közül Sándor József, Márki Sándor, Vuchetich Sándor, Kozma Ferenc és Török Imre, mely után a választmány egyhangulag kimondotta, hogy a megfelelő közegészségi és jogi katalék mellett az „EKE-pezsgő” forgalomba hozatását engedélyezi.

Elnök bemutatja az EMKE meghívóját a honi ipar termelés és pártolása érdekében jan. 17-ére összehívott értekezletre. A választmány az elnököt és főtitkárt, valamint

Hirdetések.

Kolozsvármegye és Kolozsvár sz. kir. város főispánjától.

Sz. 21—1900

36. 3—3.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatomra bízott Kolozsvár sz. kir. város törvényhatóságánál előléptetés folytán megüresült és választás útján betöltendő I. oszt. irnoki és I. kerületi jegyzői és nemkülönben az elhalálozás folytán megüresült V-ik ker. jegyzői, valamint az esetleg üresedésbe jövő II. oszt. irnoki állásokra ezennel pályázatot hívedetek s felhívom mindazokat, kik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy a törvényszerű minősítést, valamint eddigi szolgálataikat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérelmüket hozzám **f. hó 25-ig** annyiával is inkább adják be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Az I. oszt. irnoki állás javadalma 1200 korona fizetés, és 240 korona lakbér, — a II. oszt. irnoki állásé 1000 korona fizetés és 240 korona lakbér, a kerületi jegyzői állásoké egyenként 600 korona fizetés és 160 korona lakbér.

Kolozsvárt, 1900 jan. hó 9-én.

Gróf Beldi,
főispán.

Sz. 573—899.

46. 1—3.

Haszonbéri hirdetmény.

Az erd. róm. kath. Status kolozsmonostori uradalmához tartozó Bogártelke község határán levő 330 katasztrális holdnyi földbirtok a hozzá tartozó lak- és gazdasági épületekkel, s lisztelő malommal együtt, a jelenlegi haszonbérleti lemondása folytán, 1900 év márczius hó 1-től kezdve, 1903 év február hó 28-ig a jelenleg is érvényben levő haszonbéri szerződésben részletezett feltételek mellett, írásbeli versenytárgyalás útján haszonbérbe adatik.

Alapul vétetik a jelenlegi 4800 korona évi haszonbér.

Az erre vonatkozó ajánlatok 1900 január hó 31-ig a megígért évi haszonbéri összeg 10 százaléka bánatpénzzel csatolása mellett, határozottan kifejezve azt, hogy ajánlattevő a versenytárgyalási és haszonbéri feltételeket ismeri és elfogadja, az uradalmi intéző gondnoksághoz Kolozsvárt monostori kerület, fő-utca 16. sz. nyújtandók be. Ugyanott lehet megtekinteni vagy lemásolni a versenytárgyalási és haszonbéri feltételeket is.

Az uradalmi intéző gondnokság.

Kolozsvárt, 1900 január hó 14.
Rafain Jakab
ellenőr.Nagy Dezső
int. gondnok.

Közgyűlési meghívó!

A „Kolozsvármegyei takarékpénztár részvénytársaság” folyó évi február hó 2-án délután 3 órakor hivatalos helyiségében tartja

V-ik rendes közgyűlését,

melyre a részvényesek tisztelettel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés az 1899 évi üzletéről.
2. Felügyelőbizottság jelentése.
3. Mérleg előterjesztése s annak megállapítása.
4. Nyereség felosztása feletti határozat és az igazgatóság-nak a felmentvény megadása.
5. Indítványok.

47. 1—1.

Az igazgatóság.

Országos

Zarándoklatok Rómába

az 1900 jubiláris évben.

Rendezik a magas Clerus főnhatósága alatt a magy. kir. államvasutak városi menetjegy irodája és Propper N. János ker. akad. igazgató „Keleti Utazási Vállalata” Budapest, IV. Mária Valéria-utca (Hungária szálló).

Az első zarándokutazás indulása **1900 február hóban**, a melyre előjegyzések már most elfogadtnak. Részletes felvilágosítással és tervezettel a központi iroda szívesen szolgál.

48. 1—3.

MATUTSEK JOZSEF

férfi, női és gyermek cipész-üzlete

Kolozsvárt, Főter 2. sz.

Megrendelések beküldött mérték, vagy lábbeli-minta után a legjobb anyagból és dívat szerint lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

30. (3—x.)

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a
Wesselényi-utczában 8. szám alatt

egy mosódát rendeztem be,

a hol leggyorsabban és legszebben eszközöltetnek minden megrendelések.

A mosási és vasalási díjak a legjutányosabbak.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

11. 5—11.

Bary Zsigmond.

Budapesti szivattyu és gépgyár r. t. Erdélyrészi képviselője.

Kolozsvári vízvezeték

és csatornázási vállalat.

Kolozsvár, Főter 18.

Bányai K. és Társai.

Telefon 324.

Téli időszakra ajánljuk újabb berendezéseinket.

Befagyasztó gyorsolvasztó készülékeinket, esővíz kidugaszolásához gépeinket, falak kiszáritásához koks kemenczeinket, pinczék és aknákból szennyviz kiszivattyúzásához építkezési szivattyúinkat, egy-két és négy emberi erőre.

Gépeinket és szerelvényeinket használatra is kiadjuk.

Vízvezeték, fürdő-szobák, szagtalan klosetek, fali kagylók, csatornázások és szivattyúk hibás felszereléseinket átalakítását és javítását gyorsan és pontosan a legolcsóbban elvállaljuk.

Kész szolgálattal

Kolozsvári vízvezeték és csatornázási vállalat.

Bányai K. és Társai.

1198.12—20

Telefon 324. Kolozsvárt, Főter 18. sz.

Ezelőtt WALSER FERENCZ.

Alapított 1852-ben.

Van szerencsénk a m. t. közönség szíves tudomására hozni,
hogy a közelgő 1178. 18—20

karácsonyi és újévi

ünnepek alkalmából a legszebb és minden szükségletnek, szerényebb és magasabb igényeknek egyaránt megfelelő

drágakő-, gyöngy-, email-, arany- és ezüst

ékszerekkel-, ezüst evőeszközök-, asztaldíszek

s egyéb az ékszerészet, arany- és ezüstművesség körébe tartozó

összes árucikkkel

egészen újonnan

rendeztük be a tulajdonunkat képező és Kolozsvárt, Főter

9. sz. alatt a br. Jósika palotában

NAGY JÓZSEF

czég alatt fennálló

ékszerüzletet.

Kész áruin kívül a legszebb kivitelben készít az üzlet új ékszereket és kiváló gondnal mindenemű — e szakmába vágó javításokat.

Teljes értékben megvesz, vagy új áruval becsereél bármilyen arany- és ezüst tárgyakat, régiségeket és használatatlan törmelékeket.

Vidéki megrendeléseket a legpontosabban és a cserejog fentartásával teljesít.

Elvből raktáron nem tart, de kívánatra a legjobb forráshól gyorsan és olcsón beszeres legjobb minőségű china és züst árukat.

Mint mindig, úgy most is a legnagyobb gondot fordítottunk arra, hogy az üzlet hagyományos jó hírének megfelelőleg áruink a legjobb minőség és legjutányosabb árak mellett a legkényesebb igényeket is kielégítő kiváló ízléssel és az időnkénti újdonságokra való figyelemmel legyenek megválasztva.

Kiváló tisztelettel

Nagy József örökösei.

keresztelői és névnap-,

Ügynökök kizárva!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni,
hogy raktáromon 1 öl 4 négyyszögöl hasáb bükkfa**7 frt 50 kr.**

1 öl 4 négyyszögöl I. rendű bükk vastag hasáb	10.50
1 öl 4 négyyszögöl II. rendű bükk kevésbé usztatott	9.50
1 öl 4 négyyszögöl hántott cser	9.50

Haza szállítva 1 frttal drágább.

1 waggon 100 mm. I. rendű bükk vastag hasáb	58.—
1 waggon 100 mm. II. rendű kevésbé usztatott	55.—
1 waggon 100 mm. hántott cser	54.—
1 waggon 100 mm. vékony bükk	50.—

Megrendelhető (Belhid) Wesselényi Miklós-utca 14. és Telefon 315.

1042. 14—0.

Fisch Géza,
Kajántó-utca 41. sz.

felelősséget vállalok!

D. WAGNER ÉS TÁRSAI
EGYESÜLT GYÁRAK
MINT BETETI TÁRSASÁG

SZIKVIZGYÁRAK
BERENDEZÉSE ÉS ELLÁTÁSA.
SÖR ÉS BORKIMÉRŐ
KÉSZÜLEKEK.
ELEKTRO-GALVANIKUS
FÉMLEMEZELÉSI
INTEZET.

BUDAPEST
X. TINDY-UTCA 3.
(a Giszla malom
mögött.)

KEPES ÁRUEGYÉK INGYEN ÉS BERENDESÉSEN
FOLYÉKONY SZENSAK

1229. 5—0.

Elsőrendű
hazai gyártmány.

Mégis csak legjobb a
mindenütt kapható

Fiumei

Csokoládé
és

C a c a ó.

1097.12—20

Érvényes 1899 július 15-től kezdve.

Tiszta, zamatos asztali-, pecsenye-, csemegeborok,
cognac, fenyővíz, szilvorum, borseprő- és édesített szeszes italok

ÁRJEGYZÉKE

Borok megnevezése					Szeszes italok megnevezése				

Hordók, üvegek, ládák saját árban adatnak, bérmentes visszaküldés mellett ugyanabban az árban vissza is vétetnek. Egy postahordó tartalma cca 3-5 lit. bérmentve küldjük. Hordóért külön 1 kor. 20 fillért számítunk és bérmentes visszaküldés mellett árat megtérítjük. A borok vagy a pénz előleges beküldése vagy utánvét mellett szállíttatnak. Ismeretlen megrendelők az utóbbi esetben a bor értékének 10 százalékát előre küldjék be. Az árak kötelezettség nélkül helyben, vagy vasútra feladva értendők. A borok fogyasztási adó nélkül, a pálinkafélék forgalmi adóval együtt értendők. Megrendelhető Kolozsvárt: Voith Péter urnál belmagyar-utca 2., Barabás Károly urnál külszappan-utca 8. valamint közvetlenül a Székely Borkereskedés Részvénytársaságnál Székely-Keresztúron.

34. 2—4.